

Healthwise (RUG)/UMCG VOORJAARSSYMPIOSIUM
'Economische afwegingen in de zorg'

J.Paul Elhorst

RUG-FEB-DUI 710

Voorbeeld van een MKBA:
De economische betekenis van Groningen Airport Eelde
voor Noord-Nederland

Vrijdag 29 mei 2015

Noordelijke Rekenkamer: Persbericht 4 november 2013

Provincies negeren sombere vooruitzichten voor Groningen Airport Eelde. Door een dunbevolkt achterland en nabije concurrenten is een kostendekkende exploitatie van GAE NV volgens de Rekenkamer niet of pas op zeer lange termijn mogelijk. Deze conclusie is gebaseerd op een rapport van de SEO die zij schreef in opdracht van de Noordelijke Rekenkamer.

Oproep tot **MKBA** in rapport Noordelijke Rekenkamer.

De provincies Groningen en Drenthe en de gemeenten Groningen, Assen en Tynaarlo zijn aandeelhouders.

Alle argumenten voor en tegen op een rij zetten en trachten te kwantificeren om besluitvorming te vergemakkelijken.

Kosten/Baten in MKBA Groningen Airport Eelde

Bedrijfseconomische verlies GAE

Omgevingsoverlast

Werkgelegenheid (direct en indirect)

Reistijdwinst (Katalysator effect)

Analyse met scenario's, uitkomst netto maatschappelijke bijdrage aan welvaart (in dit geval Noord-Nederlanders)

Elhorst (2013) nulscenario: sluiting luchthaven. Alternatief scenario: slechtste SEO scenario. Tijdshorizon: 2013-2030, discontovoet 4%.

Vraag: Is het verantwoord om de luchthaven open te houden met publiek geld, en hoeveel geld is nog verantwoord.

Ecorys (2014) nulscenario: Minimum bedrag aan publiek geld om de luchthaven open te houden, SEO business-as-usual scenario. Alternatieve scenario's: investeringen van 7.5 miljoen euro, 1 miljoen euro, of sluiting van de luchthaven. Tijdshorizon: 100 jaar, maar 2013-2030 werkgelegenheidsberekening en in het geval van sluiting van de luchthaven, discontovoet 5.5%.

Leidraad voor het opstellen van een Overzicht Effecten Infrastructuur (OEI)

Tabel Maatschappelijke reistijdwinst van reizen vanuit Noord-Nederland via GAE i.p.v. Schiphol in 2025 o.b.v. de scenario's geschetst in SEO (2013). Business plan GAE 2023.

Scenario	Passagiersbewegingen (*1000)	Bedrijfsresultaat (*1000)	Maatschappelijke reistijdwinst bij hoog VOT (*1000)	Maatschappelijke reistijdwinst bij laag VOT (*1000)	Afroming reistijdwinst (*1000)
Lelystad ontwikkelt zich	224	-202	8.100*	3.300	1.600
Business-as-usual	307	-171	11.100	4.500	2.200
Ryanair breidt uit	596	119	21.500	8.800	8.100
Business plan GAE	597	1759	-	8.781	5.970

Voorbeeld: 224.000 passagiersbewegingen * 1,68 uur tijdsbesparing * 29,84 euro * 0,72 aandeel Noord-Nederlanders = 8.085.160 euro. Dit bedrag is vervolgens afgerond op honderdduizenden.

Exploitatie

Elhorst (2013): 5.1 miljoen euro

Ecorys (2014): 6.7 miljoen euro

Werkgelegenheid

Elhorst (2013) Telling september 2013: 300 personen werkzaam op GAE, multiplier is 1.53, werkgelegenheid: 460 banen (part-time en full-time).

Ecorys (2014) 350 banen (270 fte), 165 (120 fte) indirecte banen (40 banen/32 fte bouwbedrijf soms wel, soms niet meegerekend). Bate: 19.8 miljoen euro.

Reistijdkostenbesparing

Elhorst (2013): 7.7 miljoen euro.

Ecorys (2014): 47.7 miljoen euro.

Externe effecten

Ecorys (2014): 3.5 miljoen euro

Elhorst (2013) NPV: $-5.1 + 19.8 + 7.7 - 3.5 = 18.9$ miljoen euro

Ecorys (2014) NPV: $-6.7 + 19.8 + 47.7 - 3.5 = 57.3$ miljoen euro

Probleem van compensatie gedupeerden

Probleem met belangengroepen: selectief winkelen, lobbyen bij besluitvormers, en economen worden (soms expres) niet begrepen.

Proefschrift Niek Mouter, TU Delft: Cost-Benefit Analysis in Practice